दरिद्रिता-त्री, दरिद्रयिता-त्री, दिदरिद्रिषिता-दिदरिद्रासिता-त्री ;
[1]दरिद्रत्-दरिद्रतौ-दरिद्रतः, दरिद्रयन्-न्ती, दिदरिद्रिषन्-दिदरिद्रासन्-न्ती ;
दरिद्रिष्यन्-न्ती-ती, दरिद्रयिष्यन्-न्ती-ती, दिदरिद्रिषिष्यन्-दिदरिद्रासिष्यन्-न्ती-ती ;
— दरिद्रयमाणः, दरिद्रयिष्यमाणः ; —
[2]दरिद्-दरिद्रौ-दरिद्रः ; — — —
[3]दरिद्रितम्-तः, दरिद्रितः, दिदरिद्रिषितः-दिदरिद्रासितः-तवान् ;
[4]दरिद्रः[A], [5]ददरिद्रवान्, दरिद्रः, दिदरिद्रिषुः-दिदरिद्रासुः ;
दरिद्रितव्यम्, दरिद्रयितव्यम्, दिदरिद्रिषितव्यम्-दिदरिद्रासितव्यम् ;
दरिद्रणीयम्, दरिद्रणीयम्, दिदरिद्रिषणीयम्-दिदरिद्रासनीयम् ;
दरिद्रयम्, दरिद्रयम्, दिदरिद्रिष्यम्-दिदरिद्रास्यम् ;

---

1. शतरि, 'जक्षित्यादयः षट्' (6-1-6) इति अभ्यस्तसंज्ञायाम्, 'श्नाऽभ्यस्तयोरातः' (6-4-112) इत्याकारलोपे, 'नाभ्यस्ताच्छतुः' (7-1-78) इति नुम्निषेधे रूपमेवम् ।
2. क्विपि, रेफस्य संयोगान्तलोपे रूपमेवम् ।
3. धातोरस्य सनि इड्विकल्पविधानात्, 'यस्य विभाषा' (7-2-15) इत्यनेन निष्ठायामिण्निषेधो न शङ्क्यः ; तत्र (7-2-15) सूत्रे, 'एकाचः' इत्यनुवृत्तेरस्य चानेकाच्त्वात् । तेनेडागमे रूपमेवम् ।
4. 'आत औ णलः' (7-1-34) इत्यत्र 'ओ' कारस्य विधानेनापि 'बभौ' इत्यादिरूपसिद्धेः, 'औ' इति विधानेन, अस्य धातोः आर्धधातुके विवक्षिते लोपः प्रबलः इति ज्ञाप्यते । तेन आदन्तलक्षणः 'श्याऽऽद्व्यध—' (3-1-141) इति कर्तरि णप्रत्ययो न भवति । पारिशेष्यात्, 'इद् **दरिद्रस्य**' (6-4-114) इति निर्देशादपि औत्सर्गिके पचाद्यचि आलोपे च रूपमेवम् । तत्र हि '**दरिद्रस्य**' इत्यस्य **दरिद्र**शब्दप्रकृतेर्धातोरित्यर्थः ।
5. '**पपुष** आगतं पपिवद्रूप्यम् ।' इति **भाष्य** (4-3-24) प्रयोगात् छान्दसस्यापि क्वसोः क्वचिद् भाषायां प्रयोगः । तेन क्वसौ इडागमाभावे रूपमेवम् ।
" —'**दरिद्रा**तेरार्धधातुके लोपः, सिद्धश्च प्रत्ययविधौ' (वा. 6-4-114) इति प्रागेव प्रत्ययोत्पत्तेराकारे लुप्ते, इडागमस्य निमित्तं विहतमिति न इडागमो भवति । **ददरिद्रवान्** इति भवितव्यम् ॥" इति **काशिकायामुक्तम्** (7-2-67) इह स्मर्तव्यम् ।

A. 'तं जाग्रतं दीन**दरिद्र**पोषे चकासतं शासतमप्रशान्तान् ।' धा. का. 2.52.